

ประกาศจังหวัดพะ夷า

เรื่อง รายชื่อผู้ฝ่าฝืนการประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ
ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะ夷า

ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๔ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔
ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินบุคคลเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในตำแหน่งระดับควบ
และมีผู้ครองตำแหน่งนั้นอยู่ โดยให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
เป็นผู้ประเมินบุคคล ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ อ.ก.พ.กรม กำหนด นั้น

จังหวัดพะ夷า ได้คัดเลือกข้าราชการผู้ฝ่าฝืนการประเมินบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินผลงาน
เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น (ตำแหน่งระดับควบ) จำนวน ๑ ราย ดังนี้

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งที่ได้รับการคัดเลือก	ส่วนราชการ
๑.	นางนิรนล ปัญจันน์	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (ด้านการพยาบาล)	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะ夷า ^{โรงพยาบาลแม่ใจ} กุழงนกการแพทย์บาล งานการพยาบาลรู้ป่วยใน

ตามรายละเอียดแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ให้ผู้ฝ่าฝืนการประเมินบุคคล เพื่อเลื่อนระดับสูงขึ้น จัดส่งผลงานประเมิน
ตามจำนวนและเงื่อนไขที่คณะกรรมการประเมินผลงานกำหนด ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศ
รายชื่อผู้ที่ฝ่าฝืนการประเมินบุคคล หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้ที่ฝ่าฝืนการประเมินบุคคลยังไม่ส่ง
ผลงานจะต้องขอรับการประเมินบุคคลใหม่ อนึ่ง หากมีผู้ได้ยินหัวทั้งหัวทั้งไก่ ภายใน ๓๐ วัน
นับตั้งแต่วันประกาศ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

นายศุภชัย บุญอิ่มกันต์
 นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพะ夷า^{ผู้อำนวยการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดพะ夷า}

บัญชีรายละเอียดแนบท้ายประกาศจังหวัดพะเยา
เรื่อง รายชื่อผู้ที่ผ่านการประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ
ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ส่วนราชการ/ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่งเลขที่	ส่วนราชการ/ตำแหน่ง ที่ได้รับการคัดเลือก	ตำแหน่งเลขที่	หมายเหตุ
๑	นางนิรมล ปัญจันต์	พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ	๒๑๙๔๖	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (ด้านการพยาบาล)	๒๑๙๔๖	คือระดับ ๑๐๐%

ส่วนที่ 2 ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

1. เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อในกระแสเลือดจากภาวะปอดอักเสบ
2. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ตั้งแต่วันที่ 14 ถึง 31 มกราคม 2565 รวมระยะเวลาที่รับไว้ในการดูแล 17 วัน
3. ความรู้ ความชำนาญญาณ หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

Sepsis หรือ ภาวะพิษหดติดเชื้อ คือ ภาวะที่ร่างกายมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อการติดเชื้อ หรือต่อพิษของเชื้อโรค โดยทำให้เกิดการอักเสบขึ้นทั่วร่างกาย ซึ่งการติดเชื้อนี้ อาจเกิดขึ้นที่ต่ำแห่งน้ำดีตามที่ระบุไว้ หรือเป็นการติดเชื้อทั่วทั่วไป

สาเหตุและพยาธิสภาพ

- สาเหตุ มักเป็นผลแทรกซ้อนของโรคติดเชื้อแบคทีเรียที่ไม่ได้ให้ยารักษาอย่างถูกต้อง หรือพับในผู้ป่วยที่มีภัยคุกคามกันต่ำ โรคติดเชื้อที่อาจทำให้เกิดภาวะพิษหดติดเป็นพิษ ที่พบได้บ่อย เช่น โรคติดเชื้อของทางเดินปัสสาวะ ปอดอักเสบ เปื้อนบุชหัวใจอักเสบ ปีกมดลูก หรือเยื่อบุมดลูกอักเสบ ถุงน้ำดีอักเสบ ห้อน้ำดีอักเสบ ไฟฟอยด์ เยื่อบุหัวใจอักเสบร้าบัง บาดแผลเพลี้ยไหม้น้ำร้อนคลอรูโร โรคติดเชื้อแบคทีเรียผิวน้ำ เป็นต้น

- พยาธิสภาพ เมื่อจุลชีพเข้าสู่เนื้อเยื่อของร่างกาย ร่างกายจะมีการตอบสนองเกิดขึ้น อาจเป็นการตอบสนอง ณ บริเวณที่มีการติดเชื้อ หรืออาจคลุมไปปิดตามระบบต่างๆ ทั่วร่างกายได้ โดยผ่านกลไกการอักเสบโดย cytokine และ mediator ต่างๆ ที่หลังออกมานาจากเซลล์ที่ตอบสนองต่อการติดเชื้อชนิดนั้นๆ (inflammatory cells) ที่สำคัญคือ macrophage ซึ่งจะกระตุ้นกระบวนการตอบสนองต่อตัวเชื้อที่จุลทรรศก่อโรคอาจไม่จำเป็นต้องเข้าสู่ระบบเหลือเพื่อให้เกิดภาวะ sepsis ก็ได้ ตามปกติแล้วร่างกายจะตอบสนองต่อการติดเชื้อที่เนื้อเยื่อตำแหน่งต่างๆ ด้วยกลไกที่พิทยานจะควบคุมจุลชีพไว้ในทับทิมก្នុងตัว แต่เมื่อมีการตอบสนองของร่างกายต่อการติดเชื้อที่ฝิดปกติมากจนเกินไป จะเนื้อเยื่อหรืออวัยวะอื่นๆ ทั่วร่างกายทำงานฝิดปกติไป ก็จะเกิดอาการแสดงที่เป็นการตอบสนองต่อกระบวนการอักเสบเหล่านี้ไปด้วย

อาการและอาการแสดงของโรค

ผู้ป่วยจะมีอาการไข้สูง หนาวสั่น อาจจำไปเข้าห้องน้ำ หรือไข้สูงเป็นพักๆ ซึ่ม กระสับกระส่าย เปื่อยอาหาร ชีด เหลือง (ดีซ่าน) อาจมีผดผื่นจ้ำเขียวข้นตามตัวหรือมีเลือดออกตามที่ต่างๆ เช่น เลือดกำเดาไหล ถ่ายเป็นเลือด เป็นต้น ถ้าปล่อยตัวไว้จะเกิดภาวะซึ้ง คือความดันต่ำหายใจหอบ และปัสสาวะอ่อนน้อย ในที่สุดจะเกิดภาวะใต้ภายใน และตายได้ อาการและอาการแสดงของโรคสามารถแบ่งออกเป็น 3 อย่าง “ได้แก่”

1. อาการที่เกิดจากร่างกายมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อการติดเชื้อ ซึ่งจะมีอาการและอาการแสดงอย่างน้อย 2 ข้อขึ้นไป ได้แก่

- 1.1. มีไข้สูง 38 องศาเซลเซียส หรือมีอุณหภูมิของร่างกายต่ำกว่า 36 องศาเซลเซียส
- 1.2. หัวใจเต้นเร็วมากกว่า 90 ครั้งต่อนาที
- 1.3. หายใจเร็วมากกว่า 20 ครั้งต่อนาที หรือวัดค่าความดันcarbbon dioxide ในเลือดได้มากกว่า 32 มิลลิเมตรปรอท

1.4 การตรวจเลือด พับมีเม็ดเดือดข้าวมากกว่า 12,000 ตัวต่อมิลลิลิตร หรือน้อยกว่า 4,000 ตัวต่อมิลลิลิตรอาการที่เกิดจาก SIRS ไม่จำเป็นต้องเกิดจากการติดเชื้อเท่านั้น อาจเกิดจากสาเหตุอื่นๆได้ เช่น จากการเกิดตับอ่อนอักเสบ จากกลั้นนิ่อหันใจชาดเลือด หรือจากมีแผลไฟไหม้ที่รุนแรง แต่ถ้าพิสูจน์ได้ว่าอาการของ SIRS นี้สาเหตุมาจากการติดเชื้อ ก็จะเรียกว่าผู้ป่วยมีภาวะพิษเหตุติดเชื้อ/ภาวะติดเชื้อในระบบโลหิต

2. อาการแสดงที่ผู้วายเสียชีวิตได้จากการเชื้อหล่ายชนิด แม่เมร้อยโรคบางอย่างที่มีลักษณะจำเพาะ คือเป็นตุ่มหนองธรรมชาติซึ่งเกิดได้จากเชื้อหล่ายชนิด แม่เมร้อยโรคบางอย่างที่มีลักษณะจำเพาะ สามารถบอกร่องชินิดเชื้อที่เป็นสาเหตุได้

3. อาการเฉพาะที่ หรือเฉพาะอย่างที่คิดเชื้อผู้ป่วยต้องมีอาการที่บ่งบอกว่ากำลังมีการติดเชื้อที่ตัวแทนได้คำแนะนำหนึ่ง เช่น

- หากมีอาการไอ เจ็บหน้าอกเวลาหายใจ แพทญ์ฟังปอดแล้วพบเสียงผิดปกติ แปลว่าผู้ป่วยมีการติดเชื้อที่ปอดหรือที่เยื่อหุ้มปอด

- หากผู้ป่วยปวดหลังปัสสาวะบ่อย บีบสาวะบ่อย อาจเกิดจากมีการติดเชื้อที่กระดูก

- หากมีอาการปวดห้องถ่ายเหลว/ห้องเสีย อาจเกิดจากการติดเชื้อในลำไส้บีบบัดดัน

- ในผู้ป่วยบางราย โดยเฉพาะผู้ป่วยที่มีโรคเบาหวาน อาจไม่มีอาการ หรืออาจแสดงอาการไม่ชัดเจนในการมีน้ำท้องตัวยาน้ำท้องปนเลือด ปวดท้อง ท้องเสีย อาเจียน ท้องอืด ท้องร้าว ท้องอืด ท้องรุนแรง และ/หรือเพาะเชื้อจากสารคัดหลั่งของอวัยวะนั้นๆ เป็นต้น

การรักษา

หลักการรักษาในปัจจุบันประกอบด้วยการกำจัดเชื้อโรคและสารพิษที่หลังจากเชื้อโรค การแก้ไขการไหลเวียนที่บกพร่อง และการแก้ไขความผิดปกตินั่นๆ หรือการรักษาแบบประคับประคองที่เหมาะสม

1. การกำจัดเชื้อโรคหรือสารพิษที่หลังจากเชื้อโรค ภาวะ sepsis เป็นภาวะที่ร่างกายไม่สามารถต่อรองรับสารพิษหรืออุบัติภัยใดๆ ทำให้เกิดภาวะติดเชื้อในร่างกาย ที่สำคัญที่สุดคือการต้านทานภัยที่สุด ด้วยการตัดหรือการล้างแผล เป็นการกำจัดเชื้อโรคที่เร็วที่สุด เช่น การตัดต่อวัยรุ่นที่เน่าตาย การระบายหนองออกจากร้อฟรอนไซต์ ไฟฟ้า ไฟฟ้าช็อก ไฟฟ้าช็อกก์อร์โค โดยพิจารณาให้ยาต้านจุลชีพที่เหมาะสมอย่างรวดเร็วหลังจากการได้ส่งเพาะเชื้อในเลือดและส่งต่ำงต่างๆ แล้ว

2. การแก้ไขความบกพร่องของการไหลเวียนและการนำออกซิเจนไปสู่เนื้อเยื่อ ปัจจุบันได้มีการนำขั้นตอนของ Early Goal Directed Therapy: EGDT มาใช้เพื่อแก้ไขให้สภาพการไหลเวียนกลับสู่สภาพปกติอย่างรวดเร็วภายใน 6 ชั่วโมง เพื่อเพิ่มการส่งออกซิเจนไปยังเนื้อเยื่อ (oxygen delivery) ให้สมดุลกับการใช้ออกซิเจน ($\text{oxygen consumption}$) ของผู้ป่วย โดยมีเป้าหมายที่แสดงถึง oxygen delivery ที่เพียงพอ ดังนี้

2.1 ความดันในหลอดเลือดดำส่วนกลาง (Central Venous Pressure: CVP) 8 – 12 มิลลิเมตรปรอท

2.2 ความดันโลหิตเฉลี่ย (Mean Arterial Pressure: MAP) มากกว่าหรือเท่ากับ 65 มิลลิเมตรปรอท

2.3 ปัสสาวะมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 มิลลิตรต่อวินาที

2.4 ค่าความอัมตัวของออกซิเจนในหลอดเลือดดำส่วนกลาง (Saturated central venous Oxygenation : ScvO₂) มากกว่าหรือเท่ากับ 70 เปอร์เซ็นต์

- การติดตามผู้ป่วยที่ใช้ Central venous catheter เพื่อประเมิน CVP และคุณลักษณะที่สำคัญที่สุดคือการให้สูตร ScvO₂ ใช้ arterial catheter เพื่อติดตามความดันโลหิตอย่างต่อเนื่อง พิจารณาในรายที่มีความดันโลหิตต่ำและสามารถส่งตรวจ arterial blood gas ได้

- เกณฑ์ของผู้ป่วยที่เข้าข่ายการใช้ EGDT “ได้แก่ ผู้ป่วย sepsis ที่มีความดันโลหิตขณะหัวใจบีบตัว (systolic blood pressure) น้อยกว่า 90 มิลลิเมตรปรอท หัวใจได้สารน้ำปริมาณ 20 – 30 มิลลิตรต่อวินาที ก็โกลรัมแล้ว หรือมีระดับ lactate ในเลือดมากกว่า 4 มิลลิโอมอลต่อลิตร ขั้นตอนแรกของ EGDT คือการให้ปริมาณน้ำที่เพียงพออย่างรวดเร็ว โดยให้ในปริมาณ 500 มิลลิลิตรทุก 30 นาที จนกว่า CVP สูง 8 – 12 มิลลิเมตรปรอท (หรือ 12 – 15 มิลลิเมตรปรอท ถ้าผู้ป่วยใส่ห่อช่วยหายใจ) โดยหัวใจเป็นผู้ใหญ่ต้องใช้ประมาณ 4 – 8 ลิตร ภายใน 6 ชั่วโมงแรก

- ถ้าค่า CVP ถึงเป้าหมาย แต่ MAP น้อยกว่า 65 มิลลิเมตรปรอทหรือ systolic BP น้อยกว่า 90 มิลลิเมตรปรอท ให้เริ่มยาเพิ่มความดันโลหิต โดยค่อยๆ ปรับขนาดยาลง MAP มากกว่า 65 มิลลิเมตรปรอท หรือ systolic BP มากกว่า 90 มิลลิเมตรปรอท จากนั้นส่งตรวจ ScvO₂ ถ้าได้น้อยกว่า 70% ให้เพิ่มปริมาณออกซิเจนขึ้น หรือให้เลือดจนได้ค่า Hct มากกว่าหรือเท่ากับ 30 % และให้ยากระตุ้นหัวใจ (dobutamine) เพื่อเพิ่มการบีบตัวของหัวใจจนได้ค่า ScvO₂ มากกว่าหรือเท่ากับ 70 % ถ้าไม่ได้ตามเป้าหมายแสดงว่า ออกซิเจนที่นำไปสู่เนื้อเยื่อมีน้อยเกินไปไม่เพียงพอต่อความต้องการ ส่งผลให้เนื้อเยื่ออวัยวะต่างๆ ค่อยๆ เสื่อมสภาพลง

ประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน รับผิดชอบดูแลเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วย sepsis และเป็นทีมดูแล sepsis และ septic shock ของโรงพยาบาล และประสานรับนโยบายของ sepsis จังหวัดและเขตสุขภาพที่ 1

4. สรุปสารสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

กรณีศึกษา การพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อในกระแสเลือดจากภาวะปอดอักเสบ
ข้อมูลทั่วไป

ผู้ป่วยหญิงไทย อายุ 71 ปี สถานภาพหม้าย เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย ศาสนาพุทธ
ภูมิลำเนา อั่ม Geoffen จังหวัดพะเยา

วันที่รับไว้ในความดูแล วันที่ 14 มกราคม 2564 เวลา 14.39 น.

วันที่เข้าหน่ายօջากการดูแล วันที่ 31 มกราคม 2564 เวลา 12.00 น.

รวมวันที่รับไว้ดูแล จำนวน 17 วัน

แหล่งที่มาของข้อมูล ข้อมูลทั้งหมดได้จากการซักประวัติ, เวชระเบียน, แฟ้มประวัติ, การประเมินสภาพร่างกาย, การตรวจร่างกายของแพทย์

ประวัติการเจ็บป่วย

อาการสำคัญ (Chief complaint)

มีไข้ ชื้น หายใจlab เนื้อเยื่า เป็นมา 1 วัน

ประวัติการเจ็บป่วยในปัจจุบัน (Present illness)

2 วันก่อนมาโรงพยาบาล ผู้ป่วยออกจากรพ.อย่างดีแล้ว รับประทานอาหารได้น้อยลง มีอาการสำลัก ไอเมื่อเสียห้ามหาย ไอตัวๆ รับประทานยาลดไข้อาการดีขึ้น

1 ชั่วโมงก่อนมาโรงพยาบาล ผู้ป่วยมีไข้ ชื้น ลิมตาเมื่อเรียก มีอาการหายใจlab เนื้อเยื่า ไอเมื่อเสียห้ามหาย ไอตัวๆ รับประทานยาเข้ารักษา

การวินิจฉัยของแพทย์ : sepsis with pneumonia

แผนการรักษา

แรกรับ

1. ดำเนินการเก็บตัวอย่างเลือดและปัสสาวะส่งตรวจค่า CBC, BUN/Cr, Electrolyte, H/C, CBG และ LFT

2. ดำเนินการส่งผู้ป่วยเอกซเรย์ปอด (PA Upright)

3. ดำเนินการเก็บสิ่งส่งตรวจทางจุลทรรศน์วิทยา เพื่อทำการเพาะเชื้อ

4. กรณีค่าเดือดของความดันโลหิต (MAP) $\geq 65 \text{ mmHg}$ ดูแลให้ $5\% \text{ DN}/2$ อัตราการไหล 80 cc/hr

5. Keep MAP $\geq 65 \text{ mmHg}$

6. Keep UOP $\geq 100 \text{ mL}/4 \text{ hr}$ (ยกเว้นผู้ป่วย ESRD)

7. ตรวจวัด SpO₂

การดูแลต่อเนื่อง

1. บันทึก V/S, I/O as ml, MEWS

2. ดูแลให้ Ceftriaxone 2 g IV OD และ Paracetamol (500 mg) 1 tab prn for fever q 6 hr
ข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลในกรณีศึกษา ดังนี้

ข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลที่ 1 ผู้ป่วยเสียดต่อการเกิดภาวะช็อกเนื่องจากการติดเชื้อ

ข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลที่ 2 ผู้ป่วยเสียดต่อการเกิดภาวะเนื้องอกร่างกายพร่องออกซิเจน เนื่องจาก การทำงานของปอดมีประสิทธิภาพลดลง

ข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลที่ 3 ผู้ป่วยมีความวิตกกังวล และไม่สุขสบายเนื่องจากมีภาวะติดเชื้อที่ปอด

ข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลที่ 4 ผู้ป่วยเสียดต่อภาวะแทรกซ้อนจากความดันโลหิตสูง และไข้猛ในเด็กสูง

ข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลที่ 5 ผู้ป่วยมีความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต เนื่องจากผู้ป่วยและญาติปฏิเสธการช่วยชีวิตและใส่ท่อช่วยหายใจ

ข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลที่ 6 ผู้ป่วยและญาติขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหัวเพื่อป้องกันการติดเชื้อด้วยและการปฏิบัติตัวเมื่อกลับไปอยู่บ้าน
สรุปกรณีศึกษา

ผู้ป่วยหญิงไทย อายุ 71 ปี เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย ศาสนาพุทธ ภูมิลำเนาอำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ปัจจุบันเป็นผู้ป่วยติดเตียง ผู้ป่วยมาด้วยอาการมีไข้ ชุ่ม ลิ่มตาเมื่อเรียก พุดคุยมีอาการสับสน มือการหายใจหอบหนึ่งครั้ง ไอเมسمะ น้ำสีเหลืองวิถักกัวลง หายใจเหนื่อยหอบ พังปอตัวอ่อนเสียง rhonchi มีไข้ สัญญาณซีฟ อะมูลิกวีร์งาก 38.3 องศาเซลเซียส อัตราการเต้นของหัวใจ 122 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 50 ครั้งต่อนาที ความดันโลหิต 155/79 มิลลิเมตรปรอท ช่วงเหตุเรื่องด้านนอก เดินอย่างเดินไม่แน่นอน ติดเตียง คะแนน MEWS เท่ากับ 12 ใส่สายวัดความดันในหลอดเดือดแดงประเมินค่าความดันโลหิตลดลงเวลา ประเมิน Glasgow coma scale ได้ Eye (E) 1 Verbal (V) 4 Motor (M) 4 รู้สึกตัวด้วย 2 มิลลิเมตรตอบสนองต่อแสงเท่ากัน ดูแลให้ O₂ canular mask 6 LPM ดูแลให้ผู้ป่วยดูดบخارอาหาร เก็บตัวอย่างเลือด เสมหะ และปัสสาวะส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ สังเคราะห์ออกไซเจนทรวงอก ผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยเป็น sepsis with pneumonia ดูแลให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ 5% DN/2 ทางหลอดเลือดดำ อัตราการไหล 80 มิลลิลิตรต่อชั่วโมง ให้ ceftriaxone 2 g ทางหลอดเลือดดำ วันละ 1 ครั้ง และ Losec 40 mg ทางหลอดเลือดดำ วันละ 1 ครั้ง ทำการดูดเสมหะในลำคอและปอดพบเสมหะสีเหลืองข้นปริมาณพอควร ดูแลให้หายพ้นข่ายหลอดลม Berodual forte 1 nebulus ทุก 4 ชั่วโมง และ acetylcysteine (200 mg) 1 ชง ละลายน้ำ 1 แก้ว วันละ 3 เวลาหลังอาหาร ให้ ceftriaxone 2 g ทางหลอดเลือดดำ วันละ 1 ครั้ง ดูดทางเดินหายใจ ดูแลเพลิดตัวผู้ป่วยทุก 2 – 4 ชั่วโมง และให้การช่วยเหลือผู้ป่วยตามความเหมาะสม ภายหลังการให้การพยาบาลตามแผนการรักษาของแพทย์เป็นระยะเวลา 3 วัน ผู้ป่วยมีอาการดีขึ้น ไม่มีไข้ อาการหายใจเหนื่อยลดลง ไม่หอบ ไอเมสเมะเป็นบางครั้ง คะแนน MEWS เท่ากับ 4 ประเมิน Glasgow coma scale ได้ Eye (E) 4 Verbal (V) 5 Motor (M) 5 รู้สึกตัวด้วย 2 มิลลิเมตรตอบสนองต่อแสงเท่ากัน ทำการดูดเสมหะสีเหลืองข้น บริเวณเสมหะในปอดลดลง แพทย์เริ่มให้อาหารทางสายยาง blenderized diet 300 ml (1:1) 4 feed รับ feed ได้ดี ไม่พบอาการสำลัก ปรับเปลี่ยนยาปฏิชีวนะเป็น fortum® (ceftazidime) 2 g ทางหลอดเลือดดำทุก 8 ชั่วโมงตามภัยหลังการให้การพยาบาลอย่างต่อเนื่องอีก 14 วัน พบร้าผู้ป่วยสักตัวดี ตื่นได้ด้วยตนเอง สีหน้าสดชื่น ยังคงมีอาการหายใจเหนื่อยในบางครั้ง ไม่หอบ ไม่มีไข้ ยังคงมีอาการไอนานๆ ครั้ง ไม่เมสเมะในลำคอและในปอด suction เป็นน้ำลาย ค่าความเข้มข้นของออกซิเจนในเลือด 96 % คะแนน MEWS เท่ากับ 2 แพทย์ยังคง fortum® (ceftazidime) 2 g ทุก 8 ชั่วโมง ทางหลอดเลือดดำ และอนุญาตให้กลับบ้าน โดยใส่ NG Tube ดูแลให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัวเมื่อกลับบ้านแก่ผู้ป่วยและญาติ จึงทำการจ่าหนายผู้ป่วย

ขั้นตอนการดำเนินงาน

- ศึกษาข้อมูลสถิติโรคที่พบบ่อยภายนอกในหน่วยงาน ศึกษาค้นคว้า รวมรวมข้อมูล เกี่ยวกับการติดเชื้อในกระแสเลือดจากภาวะปอดอักเสบ จากตารา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการรักษาผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ทำการคัดเลือกกรณีศึกษาผู้ป่วยที่มีการติดเชื้อในกระแสเลือดจากภาวะปอดอักเสบที่ได้ให้การพยายามลุบ
  3. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวกับผู้ป่วย ประวัติการเจ็บป่วย การประเมินสภาพผู้ป่วย การตรวจทางห้องปฏิบัติการ มีการติดตามอาการ และการพยายามลุบผู้ป่วยได้รับ
  4. นำข้อมูลทั้งหมดมารวมจัดทำเป็นเอกสารวิชาการ และเสนอต่อผู้บังคับบัญชา
5. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

เชิงปริมาณ

ให้การพยายามลุบผู้ป่วยติดเชื้อในกระแสเลือดจากภาวะปอดอักเสบ จำนวน 1 ราย

ระยะเวลาทั้งสั้นตั้งแต่วันที่ 14 มกราคม 2565 ถึง 31 มกราคม 2565 รวมระยะเวลาในการดูแล 17 วัน

เชิงคุณภาพ

ผู้ป่วยได้รับการพยายามตามมาตรฐานวิชาชีพการพยายามลุบจนมีอาการดีขึ้น และไม่มีภาวะแทรกซ้อนดลัดระยะเวลาที่ทำให้การรักษา จนสามารถ自行หายผู้ป่วยออกจากโรงพยาบาลได้

จากการพยายามลุบผู้ป่วยติดเชื้อในกระแสเลือดจากภาวะปอดอักเสบตามแนวทางของกรณีศึกษานี้ ส่งผลให้มีตัวร่าการเสียชีวิตของผู้ป่วย (22.0 %) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามตัวชี้วัดของกระทรวง (<26.0 %) โดยลดอัตราการตายลงได้ร้อยละ 2% เพิ่มการเข้าถึง ICU ได้ร้อยละ 2% และเพิ่มการให้ ABO ภายใน 1 ชั่วโมงหลังจากคัดกรอง > 90%

6. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

6.1 เพื่อเพิ่มคุณภาพการให้การพยายามลุบผู้ป่วยติดเชื้อในกระแสเลือดจากภาวะปอดอักเสบ ที่มารับบริการที่ห้องผู้ป่วยใน โรงพยาบาลแม่โจ้ จังหวัดพะเยา

6.2 ช่วยลดระยะเวลาในการอยู่โรงพยาบาลของผู้ป่วย เนื่องจากสามารถป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้

6.3 เป็นแนวทางในการนำมาพัฒนาการให้บริการพยายามลุบผู้ป่วยติดเชื้อในกระแสเลือดจากภาวะปอดอักเสบ

7. ความคุ้มค่าและข้อดีในการดำเนินการ

ผู้ป่วยรายนี้ เป็นผู้ป่วยติดเชื้อที่ต้องทำการพิจารณาตัวทุก 2 – 4 ชั่วโมงเพื่อป้องกันการเกิดแพลกัดทับและต้องทำการพยายามรีหารซ้ำต่อๆ กัน เพื่อป้องกันการเกิดภาวะข้อติดเชื้อ ซึ่งในขณะที่ทำการดักถ่ายตัวกล่าวส่งผลให้ผู้ป่วยมีอาการหายใจเหนื่อยหอบมากขึ้น ต้องระมัดระวัง O₂ Canular และต้องระวังต่าความเข้มข้นของออกซิเจนในเลือดของผู้ป่วยด้วย

8. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

8.1 ผู้ป่วยรายนี้ต้องทำการรักษาด้วยการให้ยาปฏิชีวนะ ยาผ่นช่องทางหลอดลม ยาลดคลายเสียหาย และยังต้องรับประทานยาอีกหลายชนิด รวมถึงผู้ป่วยมีการติดเชื้อที่มีการติดต่ออย่างปฏิชีวนะ ซึ่งพยายามลุบต้องให้การ

ดูแลผู้ป่วยอย่างระมัดระวัง ไม่ให้เกิดการติดเชื้อเพิ่มขึ้นจากการรับประทานยา และต้องดูแลให้ผู้ป่วยได้ยาตามแผนการรักษาอย่างเคร่งครัด และดูแลป้องกันการสัมภักในขณะ Feed อาหารและน้ำผ่านทาง NG Tube

8.2 ผู้ป่วยเป็นสุขภาพดี และติดเตียง พยาบาลต้องเน้นให้ผู้ป่วยเห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติตัวตามแผนการรักษาของแพทย์ขณะอยู่ในโรงพยาบาลและในระยะยาวอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อนตามมา

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ควรจัดให้มีการประชุมวิชาการทางการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อในกระแสเดือดจากภาวะปอดอักเสบอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดูแลผู้ป่วยแต่ละราย และนำมาปรับใช้กับผู้ป่วยที่มีอาการใกล้เคียงกัน

9.2 ควรมีการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันการเกิดภาวะติดเชื้อ ในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบ และติดเตียงในโรงพยาบาล

10. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

ไม่ได้ทำการเผยแพร่ผลงาน

11. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

1) นายนิรเมศ ปัญจขันธ์ สัดส่วนผลงาน 100% (ระบุร้อยละ)

ฯลฯ

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....

(นางนิรเมศ ปัญจขันธ์)

(ตำแหน่ง) พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

(วันที่) 15./ ๘.๔./ ๖๕

ผู้ขอประเมิน

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....

(นางนิตรานาถ เพรษ)

(ตำแหน่ง) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

หัวหน้ากลุ่มงานพยาบาล

(วันที่) 15 / ส.ค. / 65

(ลงชื่อ).....

(นายสมฤทธิ์ ตันติวัฒนาคุณ)

(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเมือง

(วันที่) 15 / ส.ค. / 65

**แบบเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการ)**

1. เรื่อง การพัฒนาแนวทางการป้องกันการเกิดภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบและติดเตียง

2. หลักการและเหตุผล

Sepsis หรือภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด คือ ภาวะที่ร่างกายมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อการติดเชื้อ หรือต่อพิษของเชื้อโรค โดยทำให้เกิดการอักเสบขึ้นทั่วร่างกาย ซึ่งการติดเชื้อนี้อาจเกิดขึ้นที่ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งของร่างกาย หรือเป็นการติดเชื้อทั่วร่างกาย อุบัติการณ์ของภาวะ Sepsis มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในสหัส琉璃าภาพพบว่า ผู้ป่วยเสียชีวิตต่อปีจากภาวะ Sepsis และ Septic shock มากกว่าผู้ป่วยโรคโคโรน่า มะเร็งเต้านม มะเร็งลำไส้ และกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน และจากรายงานในปี ค.ศ. 1979-2000 ทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้ป่วยที่นอนโรงพยาบาลทั้งหมด 750 ล้านคน มีผู้ป่วย Sepsis 10,319,418 คน โดยพบมากในเพศชาย และพบว่ามีจำนวนผู้ป่วยมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง Sepsis จาก บุคคลที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น และพบว่าผู้ป่วยที่เป็นปอดอักเสบเป็นสาเหตุของ Sepsis มากที่สุด (ศวัสดิ์ วงศ์ต้วนวีชี, 2549) จากการทบทวนและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการปฎิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบและติดเตียงในโรงพยาบาล พบว่ามีเพียงแนวทางการในการป้องกันภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด การดูแลรักษา และป้องกันโรคปอดอักเสบในโรงพยาบาล และยังไม่มีแนวทางการป้องกันการเกิดภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบและติดเตียงภายใต้มาตรฐานโดยเฉพาะ หรือแม้แต่การร้องกันการติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยกลุ่มนี้ที่มีการพยาบาลในรูปแบบที่ความเฉพาะเจาะจง จึงเลือกหันความสำคัญในการพัฒนาแนวทางการป้องกันการเกิดภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบและติดเตียงภายในโรงพยาบาล สำหรับผู้ป่วยหอบผืื้นป่วยใน เพื่อให้มีแนวทางในการป้องกันการเกิดภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบและติดเตียงภายในโรงพยาบาล ช่วยลดจำนวนวันในการนอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลของผู้ป่วย และลดค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้ป่วยต่อไป

3. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

3.1 บทวิเคราะห์

การติดเชื้อในกระแสเลือด (sepsis) เป็นภาวะเสี่ยงที่เป็นอันตรายซึ่งจะนำไปสู่ภาวะซึ่งก่อให้เรียกว่า ซ้อคจากการติดเชื้อในกระแสเลือด (septic shock) ในประเทศไทยอุบัติการณ์ของภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด มีผู้ป่วยประมาณ 175,000 รายต่อปี และมีผู้ป่วยเสียชีวิตประมาณ 45,000 รายต่อปี ซึ่งคิดแล้วพบว่าผู้ป่วย sepsis 1 รายเกิดขึ้นทุกๆ 3 นาที และผู้ป่วย sepsis เสียชีวิต 5 รายทุก 1 ชั่วโมง โดยอัตราตายผู้ป่วยติดเชื้อในกระแสเลือดที่ในประเทศไทยปี 2560 - 2562 อยู่ที่ร้อยละ 34.81, 34.97 และ 32.82 ตามลำดับ (ข้อมูลด้านข้อความทั้งหมดมาจากการที่ทางโรงพยาบาลสุขภาพดี จังหวัดชลบุรี ดำเนินการ https://hdcservice.moph.go.th) จากการ

บทบาทการดูแลผู้ป่วยติดเตียงพบว่าการติดเชื้อในกระแสเลือดส่วนใหญ่เกิดจากการให้การพยาบาลที่ไม่เหมาะสม ทั้งจากญาติ ผู้ดูแล สภาพแวดล้อม และการเกิดจากผลแทรกซ้อนของโรคติดเชื้อแบคทีเรียที่ไม่ได้ให้ยาห้ามยาปฏิชีวนิกอย่าง หรือพบในผู้ป่วยที่มีภูมิคุ้มกันต่ำ โรคติดเชื้อที่อาจทำให้เกิดภาวะโลหิตติดเป็นพิษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ป่วยโรคปอดอักเสบ ที่มักมีภาวะการติดเชื้อในกระแสเลือดร่วมด้วย ส่งผลให้ผู้ป่วยอาการทรุดลง ในฐานะพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในห้องผู้ป่วยใน จึงต้องเห็นความสำคัญในการพัฒนาแนวทางปฎิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันโรคปอดอักเสบและติดเตียงภายในโรงพยาบาล สำหรับผู้ป่วยห้องผู้ป่วยอายุรกรรม เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันการเกิดภาวะติดเชื้อในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบ และติดเตียงในโรงพยาบาลโดยเฉพาะ เพื่อช่วยป้องกันการเกิดภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบ ช่วยลดจำนวนน้ำในการอนอนพักผ่อนทั้งในโรงพยาบาลของผู้ป่วย และลดค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้ป่วยต่อไป

3.2 แนวความคิด

ทฤษฎีวิธีการพัฒนาคุณภาพพางาน

ทฤษฎีวิธีการพัฒนาคุณภาพพางาน เป็นวิธีการพัฒนาพื้นฐานหลักของการพัฒนาคุณภาพห้องระบบ PDCA (Plan-Do-Check-Act) เป็นกิจกรรมพื้นฐานในการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของการดำเนินงานซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอน 4 ขั้น คือ วางแผน-ปฏิบัติ-ตรวจสอบ-ปรับปรุงการดำเนินกิจกรรม PDCA อย่างเป็นระบบให้ครบวงจรอย่างต่อเนื่อง หมุนเวียนไปเรื่อยๆ ยอมรับผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเพิ่มขึ้น โดยตลอดวงจร PDCA นี้ได้พัฒนาขึ้น โดย ดร.ชิวอาร์ท ต้อมา ดร.เดنمัง ได้นำมาเผยแพร่จนเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ขั้นตอนแต่ละขั้นของวงจร PDCA มีรายละเอียด ดังนี้

1. Plan (วางแผน) หมายความรวมถึงการกำหนดเป้าหมาย/วัดคุณภาพในการดำเนินงานวิธีการ และขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายในการวางแผนจะต้องทำความเข้าใจกับเป้าหมาย วัดคุณภาพที่ได้ตั้งใจ เป้าหมายที่กำหนดต้องเป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ ขององค์กร เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร การวางแผนในบางด้านอาจจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานของวิธีการทำงานหรือเกณฑ์มาตรฐานต่างๆ ไปพร้อมกันด้วย ข้อกำหนดที่เป็นมาตรฐานนี้ จะช่วยให้วางแผนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบได้ว่า การปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานที่ได้ระบุไว้ในแผนหรือไม่

2. Do (ปฏิบัติ) หมายถึง การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งก่อนที่จะปฏิบัติงานใดๆ จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลและเงื่อนไขต่างๆ ของสภาพงานที่เกี่ยวข้องสืบก่อน ในการมีที่ดำเนินงานประจำที่เคยปฏิบัติ หรือเป็นงานเล็กๆ ใจร้ายการเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แต่ถ้าดำเนินงานใหม่หรืองานใหญ่ที่ต้องใช้บุคลากรจำนวนมากอาจต้องจัดให้มีการฝึกอบรม ก่อนที่จะปฏิบัติจริงการปฏิบัติจะต้องดำเนินการไปตามแผน วิธีการ และขั้นตอน ที่ได้กำหนดไว้และจะต้องเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้ด้วยเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป

3. Check (ตรวจสอบ) เป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อประเมินผลว่ามีการปฏิบัติงานตามแผน หรือไม่มีปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงานหรือไม่ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญเนื่องจากในการดำเนินงานใดๆ มักจะเกิดปัญหาหรือช้อนที่ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนอยู่เสมอซึ่งเป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของการทำงาน การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมิน ปัญหางานเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกระทำการควบคู่ไปกับการดำเนินงาน เพื่อจะให้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพของการดำเนินงานต่อไปในการตรวจสอบ และการประเมินการปฏิบัติงานจะต้องตรวจสอบด้วยว่าการปฏิบัตินั้น เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของงาน

4. Act (การปรับปรุง) เป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้วการปรับปรุงอาจเป็นการแก้ไขแบบร่างด่วน เนื่องหน้า หรือการค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้กิดปัญหาซ้ำรอยเดิม การปรับปรุงอาจนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานของวิธีการทำงานที่ต่างจากเดิม เมื่อมีการดำเนินงานตามวงจร PDCA ในรอบใหม่ข้อมูลที่ได้จากการปรับปรุงจะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์และมีคุณภาพเพิ่มขึ้นได้

แนวทางพยาบาลเพื่อลดภาระครองช้อน ได้แก่

1. การล้างมือ มือเป็นพาหะที่สำคัญที่สุดในการนำเชื้อโรคเข้าไปสู่ผู้ป่วยและเครื่องมือต่างๆ นอกเหนือจากนี้มือที่สัมผัสเชื้อโรคอาจนำเชื้อโรคเข้าด้วยบุคลากรได้อีก การล้างมือควรทำก่อนและหลังการสัมผัสรู้ป่วย ก่อนทำหัดดูการสะอาด ปราศจากเชื้อ หลังสัมผัสรารคดีหลังจากว่างกายผู้ป่วย และหลังสัมผัสสิ่งรอบตัวผู้ป่วย การล้างมือเป็นวิธีที่ทำได้ง่าย สะดวก ถูกต้องและถือว่าเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการป้องกันการติดเชื้อ

2. การดูดเสมหะ

2.1 ประเมินอาการและอาการแสดง ที่บ่งบอกว่าต้องการดูดเสมหะ ก่อนการดูดเสมหะ
2.2 แจ้งให้ผู้ป่วยทราบ เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือ พร้อมทั้งอธิบายถึงเหตุผล
ความจำเป็น และขั้นตอนของการดูดเสมหะ

2.3 จัดท่าให้ผู้ป่วยอนุญาตชี้ระดับ

2.4 ดูดเสมหะโดยใช้หลักปราศจากเชื้อ

2.5 ล้างเกต บันทึกกักษณ์เสียงและจำนวนของเสมหะ ถ้าพบความผิดปกติให้รายงานแพทย์

3. การดูดและความสะอาดในช่องปาก

3.1 สำหรับให้สะอาดก่อนทำความสะอาดช่องปาก

3.2 ใช้แปรงสีฟัน ยาสีฟัน ทำความสะอาด หรือใช้น้ำยาบ้วนปาก ล้างทำความสะอาด

3.3 กรณีมีแผลในปาก หายาตามแผนการรักษาและจดบันทึกทางการพยาบาล

3.4 เนื้อเยื่อ oropharyngeal airway ทุก 8 ชั่วโมง

4. การดูดเลพิกัดคงด้าว

4.1 พลิกตัวคงด้าวผู้ป่วยทุก 2 ชั่วโมง

- 4.2 ให้ผู้ป่วยนอนศีรษะสูง 35 – 45 องศา กรณีไม่มีข้อห้ามทางการแพทย์
5. การดูแลการตั้งรับอาหารทางสายยาง
- 5.1 อุ่นอาหารให้อุ่นจนมีเท้ากับอุณหภูมิท้อง เพราะถ้าอาหารเย็นอาจทำให้อาเจียนได้
- 5.2 ล้างมือให้สะอาดก่อนให้อาหารทางสายยาง
- 5.3 จัดท่านอนศีรษะสูง 35 – 45 องศา ถ้าไม่มีข้อห้าม
- 5.4 ทดสอบคำแนะนำสำหรับอาหาร โดยการใส่คอมเข้าในทางสายยางแล้วพิงที่กระเพาะอาหาร
- 5.5 ประเมินการทำงานของลำไส้ โดยการฟัง bowel sound
- 5.6 วัดหรือประเมินอาหารที่เหลือค้างอยู่ในกระเพาะอาหาร ถ้ามากกว่า 100 มิลลิลิตร ให้เลื่อนเวลาอาหารออกไปอีก 1 ชั่วโมง หรือลดอาหารเมื่อนั้น
- 5.7 ปฏิบัติตามหลักเทคนิคสะอาดขณะให้อาหาร ไม่ให้มีการบ่นเสื้อน
- 5.8 ปล่อยให้อาหารเหลือเข้าสู่กระเพาะอาหารอย่างช้าๆ โดยการหยดน้ำ 1 – 2 ชั่วโมง เพื่อป้องกันห้องอีด อาหารไม่ย่อย
- 5.9 ขณะให้อาหาร ถ้าผู้ป่วยไอ ให้หยุดพักสายให้อาหารเอาไว้ก่อน เพื่อป้องกันการสำลัก
- 5.10 หลีกให้อาหาร ให้ผู้ป่วยนอนศีรษะสูงต่ออย่างน้อย 1 ชั่วโมง
- แนวทางการป้องกันการติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบที่ใส่สายอาหารที่บ้าน สำหรับญาติ/ผู้ดูแล
1. การล้างมือ ควรทำการล้างมือก่อนและหลังการเตรียมอาหาร การ feed อาหาร หรือการสัมผัสผู้ป่วย
  2. อุ่นอาหารให้อุ่นจนมีเท้ากับอุณหภูมิท้อง เพราะถ้าอาหารเย็นอาจทำให้อาเจียนได้
  3. คุณสมบัติอน้ำลาย
  4. การดูแลเหตุความสะอาดภายในช่องปากให้สะอาดก่อนทำการให้อาหาร
  5. ขณะให้อาหาร ถ้าผู้ป่วยไอ ให้หยุดพักสายให้อาหารเอาไว้ก่อน เพื่อป้องกันการสำลัก กรณีผู้ป่วยมีอาการไอมาก มีการสำลัก หรืออาเจียน ให้หยุดอาหารเมื่อนั้น ตะแคงหน้าผู้ป่วยไปด้านใด ด้านหนึ่งทันที เพื่อป้องกันอาหารที่อาเจียนออกมายังลงหล่อคอม และเช็ดทำความสะอาดช่องปาก เพื่อป้องกันการติดเชื้อ
  6. ปิดปลายสายยางหลังให้อาหารเสร็จทุกรั้ง
  7. หลังให้อาหาร ให้ผู้ป่วยนอนศีรษะสูงต่ออย่างน้อย 1 ชั่วโมง
  8. หลีกเลี่ยงการดูแลเสมหะหลังให้อาหาร 1 ชั่วโมง
  9. หากพบความผิดปกติระหว่างกระบวนการให้อาหารทางสายยาง เช่น ทดสอบอาหารที่ค้างอยู่ และพบว่าอาหารที่ดูดขึ้นมาไม่สีเดียวกัน (สีแดงสด/สีน้ำตาลคล้ำ) ควรพาผู้ป่วยไปพบแพทย์ทันที

3.3 ข้อเสนอ

จากประสบการณ์การดำเนินงาน วิสัยทัศน์ในการพัฒนางาน ร่วมกับแนวคิดทฤษฎีวิจารณ์พัฒนา คุณภาพงานและแนวทางพยาบาลเพื่อลดภาระแทรกซ้อน ข้าพเจ้าจึงขอเสนอแนวคิดในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาแนวทางการป้องกันการเกิดภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยโรค ปอดอักเสบและติดเตียง โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการดูแลรักษาและป้องกันการติดเชื้อในกระแสเลือด และโรคปอดอักเสบภายในโรงพยาบาลและที่บ้าน จากสำราหริษาการต่างๆ
- 2) นำเสนอแนวคิดในการพัฒนาแนวทางการป้องกันการเกิดภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบ และติดเตียง ให้แก่ผู้รับผู้ดูแลรักษาทราบ
- 3) วางแผนการพัฒนาแนวทางการป้องกันการเกิดภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบ และติดเตียง ประกอบไปด้วย

3.1) บทบาทความรู้ที่เกี่ยวกับการเกิดภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบในโรงพยาบาลแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุที่อาจก่อให้เกิดภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบและติดเตียงร่วมกับพยาบาลร่วมกัน

3.2) บทบาทความรู้ และปัญหาที่ส่งผลให้เกิดภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบที่พักรักษาด้วยที่บ้าน วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุที่อาจก่อให้เกิดภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบและติดเตียงร่วมกับพยาบาลและเจ้าหน้าที่นักງ่วงงาน

3.3) รวบรวมปัญหาและสาเหตุอาจก่อให้เกิดภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบและติดเตียงภายในโรงพยาบาลและที่บ้านมาในกระบวนการ PDCA และนำมารังสรรค์เรื่องมือที่ช่วยในการป้องกันการเกิดโรคปอดอักเสบในผู้ติดเตียง

3.4) ทำการอบรมให้ความรู้ ฝึกการปฏิบัติ และบททวนแนวทางการพยาบาล รวมถึงชี้แจง แนวทางการปัญหาและเพื่อลดภาระแทรกซ้อน ได้แก่ การล้างมืออย่างถูกวิธี การดูดเสมหะ การดูแลความสะอาดในช่องปาก การดูแลพลิคตั้งแต่ตัวและการจัดท่านอน และการดูแลการได้รับอาหารทางปากและทางสายยาง แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

3.5) จัดทำรูปแบบแผนแนวทางการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบและติดเตียงภายในโรงพยาบาลในรูปแบบออนไลน์ที่บุคลากรสามารถเปิดทบทวนได้ตลอดเวลา

3.6) จัดทำใบปลีกหรือติดตามจุดต่างๆ ภายในห้องผู้ป่วยใน เพื่อกระตุ้นให้เกิดความระมัดระวัง และดำเนินการตามแนวทางได้อย่างถูกต้อง

3.7) จัดทำรูปแบบแผนแนวทางการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบและติดเตียงสำหรับญาติและผู้ดูแลในรูปแบบออนไลน์ที่ญาติหรือผู้ดูแลสามารถ เปิดทบทวนได้ตลอดเวลา

3.8) จัดทำแผ่นพับและให้คำแนะนำในการซื้อกันการติดเชื้อสำหรับผู้ป่วยโรคปอดอักเสบ และติดเตียงที่บ้าน แก่ญาติหรือผู้ดูแลก่อนจำหน่ายผู้ป่วยกลุ่มตั้งกล่าวลับบ้าน

4) นำแนวทางการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันการเกิดภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบและติดเตียงไปทดลองใช้ภายในห้องผู้ป่วยใน และนำข้อเสนอแนะมาทำการปรับปรุงแก้ไข

5) ทำการประเมินความพึงพอใจของพยาบาล และประเมินความพึงพอใจของญาติหรือผู้ดูแล ต่อการใช้แนวทางการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันการเกิดภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบและติดเตียง

4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 เศรษฐวิมานเรียนรู้ในการเกิดการติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบ และติดเตียงที่เข้ารับการรักษาตัวภายนอกในโรงพยาบาลและลดจำนวนวันที่ผู้ป่วยต้องพักรักษาตัวภายนอกในโรงพยาบาล

4.2 อัตราการเกิดการติดเชื้อในกระแสเลือดภายในโรงพยาบาลของผู้ป่วยโรคปอดอักเสบ และติดเตียงมีจำนวนลดลง

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. ร้อยละ 80 ของผู้ป่วยโรคปอดอักเสบ และติดเตียงที่เข้ารับการรักษาภายนอกในโรงพยาบาลไม่พบอาการแสดงของการติดเชื้อในกระแสเลือด

2. ร้อยละ 80 ของผู้ป่วยติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบ และติดเตียงที่ได้รับการจำหน่ายไม่เกิดการติดเชื้อตัวภายนอกใน 6 เดือน

จัดทำโดย.....
(ลงชื่อ).....

(นางนิรนาม บัญชาชันธ์)
(ตำแหน่ง) พยาบาลวิชาชีวปฏิบัติการ

(วันที่) 15 / ส.ค. / 65 .....

ผู้ขอประเมิน